

برگزاری نشست کارگروه تخصصی حمل و نقل ترکیبی انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل ریلی با حضور جمعی از مدیران عامل و نمایندگان شرکت‌های حمل و نقل ریلی و همچنین نمایندگان اداره کل راه‌آهن، اداره کل گمرکات و اداره کل راه‌وشهرسازی استان قم:

حمل و نقل در استان قم رونق می‌گیرد

قرار گرفتن استان قم در مسیر حمل و نقلی استان‌های جنوبی کشور که یکی از مهم‌ترین خطوط مبادلات کالا در کشور به حساب می‌آید مسوولان و فعالان اقتصادی را بر آن داشته که این منطقه برای خدمت‌رسانی به ناوگان حمل و نقل (اعم از ریلی و جاده‌ای) از تجهیزات و لجستیک خوبی برخوردار باشد تا در صورت بروز هرگونه مشکلی فعالیت آن با تاخیر مواجه نشود. این در حالی است که علاوه بر این مباحث اقتصاد مقاومتی و نیاز به داشتن مسیری سریع، ارزان، امن و اقتصادی این پروژه باید مورد توجه ویژه قرار گیرد؛ موضوعی که موجب شده تا دستگاه‌های ذی‌ربط بر لزوم تکمیل پروژه راه‌آهن منطقه ویژه سلفچگان به عنوان یکی از محورهای مواصلاتی خطوط راه‌آهن کشور از تعیین ایستگاه گارمانوری به عنوان دهکده لجستیک استان قم در تکاپو باشند.

منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان، شهرک صنعتی شکوهیه قم و قرار گرفتن استان قم در مسیر تبادلات کالا در میان استان‌های جنوبی با سایر مناطق کشور موجب شده تا تردد بسیاری در مسیرهای ریلی و جاده‌ای آن انجام شود. موضوعی که به شدت نیازمند این است برای جلوگیری از هرگونه مشکلی از خدمات خوبی بهره‌مند باشد. در حال حاضر سالانه ۸ میلیون تن بار شامل ۳ میلیون از شهرک شکوهیه، ۳ میلیون از منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان و ۲ میلیون نیز از اداره کل گمرک قم توسط شبکه ریلی این استان جابه‌جا می‌شود، موضوعی که باید بحث لجستیک در آن مورد توجه قرار گیرد. بیش از ۸۰ درصد کالاها از طریق مسیر راه‌آهن قم به سایر استان‌های کشور مبادله می‌شود و یکی از سریع‌ترین، ارزان‌ترین و امن‌ترین مسیرها به شمار می‌رود لذا این مساله مسئولان را بر آن داشته تا ارائه خدمات با جدیت بیشتری اجرا شود؛ موضوعی که به شدت مورد توجه مسئولان این استان قرار گرفته و اجرایی شده است.

به همین منظور جلسه‌ای با حضور جمعی از مسئولان و مدیران استان تشکیل شد که در این جلسه نمایندگان از اداره کل راه و شهرسازی، راه‌آهن و گمرک استان قم حضور داشتند که در این نشست تخصصی به ارائه گزارش و آخرین فعالیت‌ها در خصوص این پروژه پرداختند.

کالا (داخلی و بین‌المللی) در جهت بهینه‌سازی فرآیندها و کاهش هزینه‌ها را شامل می‌شود.

سیدی اظهار داشت: سند آمایش که در سال ۱۳۹۷ ابلاغ شد دهکده‌ها و شهرهای مختلفی مشخص شده که در آن سند استان قم به عنوان دهکده لجستیک تعیین شد. دهکده لجستیک به مجموعه‌ای گفته می‌شود که در حیطه فعالیت‌های ملی و بین‌المللی قرار داشته (صادرات و واردات) و دسترسی گسترده به امکانات حمل و نقل (بندر خشک، جاده و راه‌آهن) دارد. برای استان، علاوه بر شهر قم پوشش شهرهای ساوه و کاشان هم در نظر گرفته شده و هاب قم که در این سند به آن اشاره شده برای ظرفیت عملکردی ۸ میلیون تن در سال که در حال حاضر بیشتر به صورت جاده‌ای (۵/۵ میلیون تن) لحاظ شده است. جذب بار هاب قم باید ۴۳ درصد مربوط به پهنه خودش باشد، ۲۹ درصد با هاب تهران، ۲۱ درصد با خمین و ۲۲ درصد با هاب بندرعباس.

در زمینه حمل و نقل کالا ۵۴ درصد باید به صورت بین‌المللی اتفاق بیفتد و ۴۶ درصد داخلی و عمده مواد مورد اشاره تولیدات غذایی و محصولات کشاورزی است. این آمار و ارقام اهم پیش‌بینی‌های سند آمایش است که استان قم باید به این سمت حرکت کند. مصالح

وی افزود: مثل سایر استان‌ها برای منطقه قم، یک دهکده لجستیک در نظر گرفته شده و مرکز لجستیک به محدوده‌ای گفته می‌شود که تجمیع فعالیت‌های مرتبط با حمل و نقل

از پتانسیل‌های استان قم بود که از شهریور ماه امسال این ظرفیت محقق شد؛ یعنی اتصال گمرک استان قم به شبکه ریلی با ۲۲ خط عملیاتی شده است.

در ابتدا مهندس سیدی از اداره کل راه‌وشهرسازی استان قم به ایراد سخنرانی پرداخت و گفت: یکی از مهم‌ترین برنامه‌های مدنظر ما ارائه و شناسایی جدید

ساختمانی، مواد شیمیایی و تولیدات فلزی هم جزو اقلامی است که باید استان قم در این بخش‌ها فعال باشد. وی در ادامه افزود: قم شرایط خاصی دارد و از پتانسیل قابل توجهی چه از بعد ملی و چه از بعد ترانزیتی برخوردار است. نقش جاده‌ای قم در بخش حمل‌ونقل بسیار ویژه است. ضمن آنکه دسترسی محدوده قم به مرزهای کشور بسیار مطلوب و مناسب است.»

سیدی با اعلام آمار و ارقام در مورد استان متبوعش اضافه کرد: «شهر قم ۸ ورودی دارد و روزانه بیش از ۱۰۰ هزار خودرو در محورهای استان تردد می‌کنند. ۳۸۰۰ دستگاه اتوبوس هم روزانه آمد و شد دارند. بیش از ۱۶ هزار و ۵۰۰ دستگاه کامیون و تریلی در مسیر شبکه جاده‌ای تردد روزانه دارند. همچنین ۵۷ رام قطار در روز از ایستگاه قم و محمدیه تردد می‌کنند. ۱۶۰ پرواز داخلی و خارجی روزانه از فراز آسمان قم عبور می‌کنند.»

سیدی در پاسخ به آن سوال که با توجه به نزدیکی گمرک قم به سلفچگان و حجم باری که از مناطق جنوبی وارد می‌شود تا چه میزان موفق بوده‌ایم، گفت: «منطقه سلفچگان درگیر مسایل بودجه‌ای است و فعلا کار زیادی دارد؛ ولی تمرکز ما در حال حاضر روی ایستگاه گارمانوری است که از نظر دسترسی و ظرفیت در شرایط خوبی است که در مجاورت گمرک راه‌های مواصلاتی قرار دارد و می‌توان از این پتانسیل به خوبی بهره‌برداری کرد. ضمناً ۸۰ درصد از مسیر راه‌آهن سلفچگان احداث شده ولی سایر قسمت‌ها مانده تا تکمیل شود.»

وی در پایان گفت: «قم از یک موقعیت استراتژیک و ممتازی برخوردار است و سرمایه‌گذاری در بخش ریلی سودآور خواهد بود. امیدواریم سرمایه‌گذاران تمایل داشته باشند در استان و در این بخش فعالیت کنند.

در ادامه این نشست مهندس

قربانی از اداره کل راه‌آهن قم در جایگاه سخنران قرار گرفت و گفت: «کل حجم باری که در استان قم احصا شده حدود ۲۰ میلیون تن است ولی متأسفانه فقط ۳ درصد از این مقدار را توانسته‌ایم جابه‌جا کنیم. امیدواریم با تلاش همه دستگاه‌ها حداقل به رقم ۲ میلیون تن در سال برسیم. او در ادامه افزود: مباحث استراتژیک در استان بسیار مهم است چون قم در مسیر شمال - جنوب قرار دارد و هم در مسیر شرق به غرب. مجموع راه‌های عبوری و مانوری ۵۳۸ کیلومتر است که ۳/۷ درصد کل خطوط ریلی کشور را شامل می‌شود.»

قربانی در مورد مزایای اتصال شبکه ریلی قم به شبکه سراسری گفت: «توان بالا در بارگیری، ظرفیت قابل قبول در انتقال، استفاده از تجهیزات پیشرفته تخلیه و بارگیری، اتصال به سامانه هوشمند گمرک استان، مجاورت با شهرک‌های صنعتی (شکوویه، محمودآباد و سلفچگان) و... از جمله مزیت‌های شبکه ریلی استان است. وی در پاسخ به این پرسش که برای ورود سرمایه‌گذار تدابیری اندیشیده شده، اظهار داشت: «بخش خصوصی می‌تواند به صورت «بی او تی» وارد شود. اکنون در بحث واگن مذاکراتی در جریان است که امیدواریم به نتیجه برسد. در بحث انبارداری این امکان وجود دارد که شرکت‌های خصوصی وارد شوند و به شکل قراردادهای «بی او تی» فعالیت کنند.

در قسمت سوم این جلسه مهندس کاویانی از اداره کل گمرک استان قم به ارائه گزارش و اعلام فعالیت‌های گمرک استان پرداخت. کاویانی با توضیحاتی در مورد نحوه فعالیت گمرک استان قم گفت: گمرک قم در تمام زمینه‌ها غیر از بخش مسافری، صادرات و واردات دارد. ترانزیت، ثبت، استعلام، کنترل، خروجی، مرجوعی و... دیگر حوزه‌های

گمرک استان است. قم در برخی کالاهای صادراتی به عنوان گمرک تخصصی مطرح است مانند خودرو، فرش دستباف، خشکبار و... و برای کالاهای وارداتی مانند ماشین‌آلات صنعتی، تجهیزات پزشکی و... مطرح است. در سال ۱۳۹۰ پروژه مهم و مستمري برای استان قم تعریف شده و در یک فضای ۴۰ هکتاری عملیاتی شده و در سال ۱۳۹۷ به شبکه ریلی سراسری هم متصل شده است. موقعیت استان قم شاهراه ۱۷ استان دیگر است؛ همان طور که استحضار دارید ۹۰ درصد اقلام وارداتی که از مرزهای جنوبی، غربی و شرقی وارد کشور می‌شود همگی از استان قم عبور می‌کنند. در حال حاضر گمرک قم می‌تواند با وسعت و ظرفیتی که دارد سرریز کالاهای بندر شهید رجایی و گمرک تهران را بدون هیچ مشکلی جذب کند.

وی در مورد تخلیه، بارگیری و نگهداری کالا در گمرک استان اظهار داشت: «استان قم در زمینه انبارداری در حال حاضر ۴ هزار متر انبار سرپوشیده دارد، ۵ هزار متر انبار سرباز که فس کشی شده، ۵۰ هزار متر محوطه هم هست که فعلاً در آن انواع الیاف تخلیه و نگهداری می‌شود. بیشتر مصرف‌کنندگان الیاف نیازشان را از گمرک قم یا شهریار تامین می‌کنند. در پروژه‌ای که عملیاتی شده حدود ۲۰ هکتار از مساحت گمرک که راه-آهن هم به آن دسترسی دارد را مخصوص کانتینر طراحی کرده‌ایم که ظرفیت ۱۰ هزار کانتینر دارد. فاصله گمرک قم تا منطقه ویژه سلفچگان ۴۰ کیلومتر است که در این منطقه چون هنوز تکمیل نشده انواع کالاهای با ریل به گمرک آورده شده و همین‌جا ترخیص می‌گردد.

کاویانی در مورد امتیازات و مشوق‌های گمرک بیان کرد: نزدیکی به شهرک به شهرک صنعتی حسن‌آباد و فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) از مزیت‌های استان است و واحدهای تولیدی - صنعتی

شهرک حسن-آباد به خاطر مجاورت با فرودگاه از گمرک قم برای ترخیص کالا استفاده می‌کنند. گمرک قم به عنوان مجموعه مجاز به استفاده از حمل‌ونقل ریلی برای همه مرزهای زمینی و دریایی کشور تعریف شده که همه نوع عملیات تخلیه و بارگیری در آن انجام می‌شود. ضمناً مشوق‌هایی هم برای بازرگانان وجود دارد که صادرکنندگان و واردکنندگان در حال حاضر از آن استفاده می‌کنند. همچنین برای ترخیص و بارگیری کالا نیاز به پرداخت پول نقد نیست و تجار می‌توانند در فواصل ۶ ماهه و یک ساله ضمانتنامه بانکی ارائه دهند.

وی در خصوص سایر معافیت‌های گمرکی افزود: معافیت‌های دیگری هم هست که مخصوص مواد اولیه، ماشین‌آلات صنعتی و استرداد حقوق ورودی است که پس از یک سلسله فرآیندهای قانونی در جهت حمایت از صادرات به فرد بازرگانه می‌شود. مشوق دیگری داریم که می‌توانند در محوطه گمرک قطعه زمینی را در اختیار بگیرند و اجاره کنند و در آن انبار یا سوله ایجاد کنند. بعد در قالب قراردادهای بی‌اوتی و سایر قراردادهای مشابه به صورت ۱۰ تا ۲۰ ساله اقدام به انبارداری و نگهداری کالا کرده و پس از موعد مقرر بدون پرداخت هزینه انبارداری کالای خود را ترخیص کنند.

کاویانی در پایان در مورد مناطق ویژه اظهار داشت: «منطقه ویژه برای این تاسیس شده که واحدهای تولیدی در آن مستقر شوند و از آنها برای مواد اولیه حقوق گمرکی اخذ نشود تا کمکی به تولید شده باشد و فقط مربوط به واردات و صادرات گمرک فقط برای واردات و صادرات انواع کالاهاست ولی مناطق ویژه برای این ایجاد شده‌اند که کمک به تولید و شکوفایی صنایع مستقر در آن باشد. اگر این مساله به خوبی رعایت شود هزینه‌های تولید به شکل چشمگیری کاهش می‌یابد.»